

จึรนนั้ พิมถาวร 2556: ถักษณะและรูลแบบการดำเนินชีวิตของมารดาในครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยว: กรณีศึกษากลุ่มมูลนิธิเครือข่ายครอบครัวในเขตกรุงเทพมหานคร ปรินญาศึลปศาสตรมหาบัณชิต (สังคมหาวิทยาลัยประยุกต) สาขาสังคมหาวิทยาลัยประยุกต ภาควิชาสังคมหาวิทยาลัยและมานุษยวิทยา อาจารย์ที่ปรินญาวิทยานินพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสวัตรี ณ ถลาง, Ph.D. 200 หน้า

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิตของแม่เลี้ยงเดี่ยวที่เป็นสมาชิกมูลนิธิเครือข่ายครอบครัวในเขตกรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาวิธีการดำเนินชีวิตและการปรับตัวของแม่เลี้ยงเดี่ยวในสังคมเมืองของกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในครั้งนี้คือ แม่ที่เลี้ยงบุตรเพียงลำพังที่เป็นสมาชิกของมูลนิธิเครือข่ายครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว จำนวน 15 คน ในเขตกรุงเทพมหานคร แบบการศึกษาเฉพาะกรณี โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างละเอียด และครอบคลุมในเรื่องที่จะศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า 1)ด้านภูมิหลังทางครอบครัว กลุ่มตัวอย่างมีอายุน้อยที่สุด 38 ปี และอายุมากที่สุด 53 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี อยู่ในสถานภาพโสดและหย่าแล้ว ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท มีรายได้ต่อเดือน 30,000 บาท จำนวนบุตรหลังจากสิ้นสภาพสมรส 1 คน สาเหตุของการเป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวมากที่สุดคือสามีเสียชีวิต และระยะการมีสถานภาพเป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวสูงสุดคือ 18 ปีและน้อยที่สุดคือ 1 ปี 2)ด้านความเป็นอยู่ทั่วไปมีความแตกต่างจากเดิม ตั้งแต่ในเรื่องรายรับที่น้อยลงส่งผลให้ความสามารถในการใช้จ่ายลดลง ด้านสุขภาพจิตมีความเครียดสะสมตั้งแต่ก่อนหน้าแต่ก็ยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นและปรับตัวได้หลังจากเวลาผ่านไป สังคมให้การยอมรับและให้กำลังใจในการดำเนินชีวิต ครอบครัวเดิมของแม่เลี้ยงเดี่ยวเข้าใจในสถานภาพที่เปลี่ยนแปลงไปพร้อมให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือ ด้านการประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงใดๆ ด้านเศรษฐกิจรายได้ไม่เพียงพอ ปัญหาที่เกิดขึ้นก็เป็นรายรับที่เท่าเดิมหรือน้อยกว่าเดิม ในขณะที่รายจ่ายมีมากกว่าเดิมหรือเท่าเดิม 3)ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตและการปรับตัว การเตรียมตัวในเรื่องเลี้ยงบุตร บทบาทภาระหน้าที่ทั้งหมด แม่เลี้ยงเดี่ยวต้องเป็นผู้รับผิดชอบ ความรับผิดชอบด้านการเงิน ได้มีการจัดเตรียมค่าใช้จ่ายในส่วนของผู้ดูแลบุตรอยู่เสมอ ด้านความสามารถในการรับผิดชอบต่ออนาคตของบุตร ส่วนใหญ่มีการวางแผนอนาคตลูกไว้อย่างเป็นขั้นตอนทั้งเรื่องการเรียนและการนันทนาการกับบุตร แม่เลี้ยงเดี่ยวมีความต้องการเพิ่มเวลาให้กับบุตรเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา ได้แก่ แม่จะต้องมีสติในการแก้ไขปัญหา กำเนินถึงจิตใจของบุตรเป็นที่สุด พยายามทำสุขภาพจิตของตัวเองให้ได้อยู่เสมอ ศึกษาการเรียนรู้ออกอยู่ร่วมกันกับบุตรและแม่เลี้ยงเดี่ยวที่กำลังอยู่ในภาวะวิกฤตควรได้รับความช่วยเหลือจากแม่เลี้ยงเดี่ยวผู้ที่มีประสบการณ์ เช่น การแนะนำทางด้านจิตใจ ทั้งนี้พวกเขาควรได้รับสวัสดิการจากภาครัฐและจากมูลนิธิเครือข่ายครอบครัวในด้านต่างๆ

ลายมือชื่อนินิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรินญาวิทยานินพนธ์หลัก